

Sygn. akt VIRCa 257/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Waldemar Pałka

Sędziowie: SO Jolanta Piórkowska

SSR del do SO Ewa Ignatowicz-Firkowska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. B.**

przeciwko **K. G.**

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszycach

z dnia 08 lipca 2013 roku

sygn. akt III RC 155/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla z dniem 01 lipca 2013 roku obowiązek alimentacyjny powoda W. B. wobec pozwanej K. G. wynikający z wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszycach z 18 listopada 2008 roku w sprawie III RC 230/08 w kwocie po 350 zł miesięcznie;

II. nie obciąża pozwanej kosztami procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt VI RCa 257/13

UZASADNIENIE

Powód W. B. wniósł o uchylenie z dniem 1 lipca 2013 r. alimentów na pozwaną K. G.

W uzasadnieniu podał, że pozwana jest jego córką, na rzecz której ma ustalony obowiązek alimentacyjny w wysokości 350 zł miesięcznie. Córka jest pełnoletnia, studiuje w trybie dziennym na Politechnice (...), a od 2012r. pozostaje w związku małżeńskim z R. G.. Od tego czasu zobowiązanym do zapewnienia jej utrzymania jest mąż. Mąż pozwanej pracuje. Na utrzymaniu ma syna z małżeństwa. Ponadto K. G. jako młoda osoba jest w stanie podjąć prace dorywcze w godzinach popołudniowych i wieczornych. Powód wskazał, że jest osobą bezrobotną, w miarę swoich możliwości podejmuje prace dorywcze, jednakże głównie pozostaje na utrzymaniu żony, która pracuje, a jej wynagrodzenie wynosi 1.600 zł brutto. Wraz z małżonką wychowują dwoje dzieci w wieku 6 i 3 lat.

Pozwana K. G., w odpowiedzi na pozew, wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podniosła że jest studentką drugiego roku studiów stacjonarnych na kierunku inżynieria chemiczna i procesowa Wydziału (...) Politechniki (...), a ich ukończenie jest przewidziane na kwiecień 2015r. W dniu (...) zawarła związek małżeński z R. G.i ze związku tego w dniu (...) urodził się syn – J. G.. Mąż pozwanej osiąga zarobki w wysokości 2.100 zł miesięcznie netto; po zakończeniu studiów ma wobec uczelni dług w wysokości 675,54 zł, a na rzecz (...) Banku S.A.zadłużenie w wysokości 3.499 zł. Pozwana podkreśliła, że nie ma żadnych dochodów. Za opiekunkę dla dziecka płaci około 600 zł miesięcznie, a za stancję wraz z mężem płacą około 1.200 zł miesięcznie. Ponadto choruje na niedoczynność tarczycy, będzie również diagnozowana w kierunku padaczki. Matka pozwanej uzyskuje dochód w wysokości 1.600 zł miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 8 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Bartoszycach powództwo W. B. oddalił.

Sąd ten ustalił, że

Pozwana K. G. zd. B., urodzona (...), jest córką powoda W. B.. Sąd Rejonowy w Bartoszycach wyrokiem z dnia 18 listopada 2008r., w sprawie II RC 230/08, podwyższył alimenty zasądzone od powoda na rzecz pozwanej do kwoty po 350 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01 października 2008r.

Powód W. B.jest osobą bezrobotną i nie przysługuje mu z tego tytułu uprawnienie do zasiłku. Pracuje dorywczo przy pracach sezonowych. Ostatnio na stałe pracował w 1996r. jako palacz pieca co. W 2005r. powód zawarł związek małżeński, a z obecnego związku ma na utrzymaniu córkę H., urodzoną (...)i syna M., urodzonego (...).U starszego dziecka zdiagnozowano wrodzone zniekształcenie stopy, wrodzone wady rozwojowe gardzieli, niedobór odporności. W związku tym pozostaje pod opieką Poradni (...)w O.(wizyty 3 razy w roku) oraz Poradni (...)Centrum (...)w W.(wizyty raz w miesiącu). Powód i jego żona nie ponoszą kosztów leczenia, ale obciążają ich wydatki związane z dojazdami dziecka do poradni. Stan zdrowia małoletniego M. B. (1)wymaga również częstych wizyt u lekarza laryngologa. Za każdą poradę rodzice małoletniego płacą 30 zł. Małoletni M.uczęszcza do przedszkola, za które jego rodzice uiszczają 250 zł miesięcznie. Powód z małżonką ponoszą koszty utrzymania mieszkania w łącznej wysokości 400 – 500 zł miesięcznie. Żona powoda pracuje zawodowo i z tego tytułu osiąga dochód w wysokości po 1.600 zł miesięcznie. Ponadto O. B.jest studentką drugiego semestru Wydziału Nauk o Zdrowiu (...)Uczelni (...)na kierunku pielęgniarstwo. Za naukę płaci 4.600 zł rocznie. W ponoszeniu tych kosztów korzysta z pomocy rodziny.

Pozwana K. G.jest studentką 2 roku Wydziału (...) Politechniki (...)na kierunku (...). Są to studia stacjonarne, a w roku akademickim 2012/2013 pozwana nie pobierała stypendium. Zajęcia na uczelni odbywają się od poniedziałku do piątku, czasami nawet go godziny 21.30. Zdarza się, że pozwana odbywała praktyki również w soboty. W związku z zajęciami praktycznymi na uczelni K. G.wydaje 40 zł miesięcznie na zakup rękawic ochronnych. Potrzebuje środków finansowych na kserokopie materiałów dydaktycznych. Naukę realizuje terminowo. Korzystała jedynie z rocznego urlopu dziekańskiego, ponieważ w czasie ciąży nie mogła odbywać praktyk. W związku z możliwością narażenia na promieniowanie i działanie odczynników chemicznych istniało niebezpieczeństwo narażenia zdrowia dziecka. W sierpniu 2012r. pozwana zawarła związek małżeński. Jej mąż R. G.pracuje na stanowisku specjalisty IT i uzyskuje dochód w wysokości 2.100 zł netto miesięcznie. Pozwana wraz z mężem i synem zamieszkuje w wynajętym mieszkaniu. Z tytułu umowy najmu płacą miesięcznie 1.200 zł, a na energię elektryczną wydają około 200 zł co dwa miesiące. Ponadto K. G.na utrzymaniu ma syna J. G., urodzonego (...).W czasie, gdy pozwana ma zajęcia na uczelni, dziecko pozostaje pod opieką opiekunki, która uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 600 – 650 zł miesięcznie. Pozwana i jej mąż spłacają raty za komputer w wysokości 160 zł miesięcznie, który jest wykorzystywany również przez pozwaną do przygotowań do zajęć na uczelni (m.in. projektów technicznych). Jej mąż ukończył studia zaoczne i do zapłacenia ma zaległe czesne w wysokości 670 zł. K. G.wydaje kwotę 50 zł miesięcznie na zakup biletu miesięcznego. Ponosi także znaczne wydatki w związku ze stanem zdrowia. Zdiagnozowano u niej wadę serca, w związku z tym pozostaje pod opieką lekarza kardiologa. Ponadto korzysta z wizyt w poradni endokrynologicznej w związku z niedoczynnością tarczycy. Skierowana została również na badania w kierunku padaczki. Na zakup leków wydaje 80 zł miesięcznie. Pozwana nie ma żadnych dochodów.

Małżeństwo rodziców pozwanej rozwiązane zostało przez rozwód. Jej matka partycypuje w kosztach utrzymania córki i przekazuje jej co miesiąc 600 zł.

Do chwili obecnej powód płacił alimenty regularnie. Zdarzało się często, że dokładał córce 100 zł więcej niż kwota zasądzonych alimentów.

Zdaniem Sądu Rejonowego w Bartoszycach powód nie wykazał w niniejszej sprawie, aby zaistniała którakolwiek z tych przesłanek, uzasadniających ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanej wygasł.

Sąd powołał się na przepis art. 138 kro i 133 kro . Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczących obowiązku alimentacyjnego. Zmiana umowy bądź orzeczenia sądowego, dotyczących obowiązku alimentacyjnego, o której mowa w powyższym przepisie, może również polegać na ustaleniu wygaśnięcia tego obowiązku. Zgodnie z przyjętą w orzecznictwie praktyką uwzględnienie powództwa, wytoczonego w trybie art. 138 k.r.o., możliwe jest tylko wtedy, gdy zmiana stosunków miała charakter istotny.

Rodzice zobowiązani są zaś do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie ma jeszcze możliwości samodzielnego utrzymania się, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania (art. 133 § 1 k.r.o.).

Zatem, co podkreślił Sąd Rejonowy, ustanie obowiązku alimentacyjnego nie jest związane z osiągnięciem przez uprawnionego do alimentów pełnoletności

Przyjęcie, że uprawniona do alimentacji może utrzymać się samodzielnie mogłoby, zdaniem Sądu , nastąpić wówczas, gdyby ustalono, że pozwana K. G. osiągnęła kwalifikacje zawodowe, stosowne do swoich uzdolnień i predyspozycji, pozwalające jej na pełne usamodzielnienie się, a niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi.

Sąd Rejonowy wskazał ,że pozwana K. G.jest studentką 2 roku Wydziału (...) Politechniki (...)na kierunku (...). Są to studia stacjonarne, a w roku akademickim 2012/2013 pozwana nie pobierała stypendium. Nie może więc podjąć pracy zarobkowej, gdyż zajęcia na uczelni odbywają się od poniedziałku do piątku, czasami nawet go godziny 21.30. Zdarza się, że pozwana ma zajęcia również w soboty. Potrzebuje środków finansowych na kserokopie materiałów dydaktycznych i zakup rękawic ochronnych. Naukę realizuje terminowo. Korzystała jedynie z rocznego urlopu dziekańskiego, ale uzasadnione to było tym, że w czasie ciąży nie mogła odbywać praktyk. W związku z możliwością wpływu promieniowania i działania odczynników chemicznych istniało niebezpieczeństwo narażenia zdrowia dziecka. Sąd Rejonowy uznał, że pozwana nie jest w stanie podjąć zatrudnienia. Z jednej strony nie ukończyła studiów i nie posiada żadnego zawodu, a z drugiej, ze względu na zajęcia na uczelni i opiekę nad ponad rocznym dzieckiem, nie jest w stanie pracować zarobkowo. Wobec tego nie ma żadnych dochodów.

Sąd Rejonowy wskazał nadto , że również stan zdrowia pozwanej uzasadniał oddalenie powództwa. U K. G. zdiagnozowano wadę serca i w związku z tym pozostaje pod opieką lekarza kardiologa. Ponadto korzysta z wizyt w poradni endokrynologicznej w związku ze stwierdzoną niedoczynnością tarczycy. Oprócz tego skierowana została na badania w kierunku padaczki.

Sąd podkreślił ,że ustalenie, że obowiązek alimentacyjny rodzica względem dziecka ustał może nastąpić również w przypadku stwierdzenia, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Również powyższa przesłanka nie została, zdaniem Sadu , w niniejszej sprawie wykazana - pozwana aktualnie studiuje i nie uzyskuje żadnych dochodów.

W ocenie Sądu uwzględnienia żądania strony powodowej nie uzasadniała również okoliczność zawarcia przez pozwaną związku małżeńskiego w sierpniu 2012r. Sąd Rejonowy podzielił stanowisko wyrażone w pozwie, że w takiej sytuacji obowiązek zaspokajania potrzeb osoby uprawnionej spoczywa przede wszystkim na małżonku; obowiązek alimentacyjny małżonka wyprzedza obowiązek jego krewnych. Wprawdzie przepis art. 130 k.r.o. dotyczący pierwszeństwa obowiązku alimentacyjnego małżonka odnosi się jedynie do sytuacji rozwiązania lub unieważnienia

małżeństwa a także orzeczenia separacji, ale skoro małżonek jest pierwszą osobą z kręgu zobowiązanych do alimentacji w takich sytuacjach (odpowiednio art. 60 § 1-3, art. 21 i 61⁴ § 4 k.r.o.), to tym bardziej jest on pierwszym zobowiązanym do dostarczania środków utrzymania współmałżonkowi w trakcie trwania małżeństwa na podstawie art. 27 k.r.o. Powyższe ustalenia nie wykluczają jednak powstania bądź kontynuacji obowiązku krewnych małżonka, w tym przede wszystkim jego rodziców. Taka sytuacja istnieje, gdy osoba zobowiązana w bliższej kolejności (np. małżonek) nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami – art. 132 k.r.o.

W ocenie Sądu Rejonowego, pomimo tego, że pozwana od sierpnia 2012r. pozostaje w związku małżeńskim, obowiązek alimentacyjny powoda istnieje nadal, gdyż zobowiązany w pierwszej kolejności jej mąż nie jest w stanie uczynić zadość swojemu obowiązkowi. Mąż pozwanej R. G. pracuje na stanowisku specjalisty IT i uzyskuje dochód w wysokości 2.100 zł netto miesięcznie. Pozwana wraz z rodziną zamieszkuje wynajętym mieszkaniu. Z tytułu umowy najmu płacą z mężem miesięcznie 1.200 zł, a na energię elektryczną wydają około 200 zł co dwa miesiące. Na utrzymaniu mają syna J. G., urodzonego (...) W czasie, gdy pozwana ma zajęcia na Politechnice, dziecko pozostaje pod opieką opiekunki, której wynagrodzenie wynosi 600 – 650 zł miesięcznie. Pozwana i jej mąż spłacają raty za komputer w wysokości 160 zł miesięcznie, który jest wykorzystywany również przez pozwaną do przygotowania się do zajęć (m.in. projektów technicznych). Jej mąż ukończył studia zaoczne i do zapłacenia ma zaległe czesne w wysokości 670 zł. K. G. wydaje 50 zł miesięcznie na zakup biletu miesięcznego. Biorąc pod uwagę powyższe wydatki, a także uwzględniając wydatki pozwanej związane z leczeniem, zakupem leków, bieżącym utrzymaniem Sąd Rejonowy ocenił, że dochody jej męża nie pozwalają na zaspokojenie wszystkich potrzeb rodziny, w tym K. G.. W związku z tym część tych kosztów powinni ponosić rodzice pozwanej. Z ustaleń dokonanych w toku postępowania wynika, że jej matka przekazuje na utrzymanie córki 600 zł miesięcznie, a związku z tym również pozwany nadal powinien łożyć na utrzymanie dziecka na zasadach określonych w wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 18 listopada 2008r., w sprawie III RC 230/08.

Podnoszona przez powoda okoliczność, że pozostaje on w trudnej sytuacji materialnej także nie mogła skutkować, zdaniem Sądu Rejonowego, uwzględnieniem powództwa. Wprawdzie zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje na to, że ponosi on znaczne wydatki związane z utrzymaniem rodziny, ale nie ulega wątpliwości, że przy wykorzystaniu wszystkich możliwości zarobkowych jest on w stanie płacić zasądzone alimenty. Możliwości zarobkowych pozwanego nie należy kojarzyć z wysokością aktualnych zarobków czy też ich brakiem, lecz z także realnymi a niewykorzystywanymi możliwościami majątkowymi i zarobkowymi. W. B. jest wprawdzie zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku, ale, zdaniem Sądu, nie wykazał, aby istniały jakkolwiek przeciwwskazania do wykonywania pracy zarobkowej. Osoba zobowiązana do świadczeń alimentacyjnych powinna przy poszukiwaniu pracy zarobkowej dochować szczególnej staranności, tak aby móc realizować swoje zobowiązania alimentacyjne.

W ocenie Sądu Rejonowego również podnoszona przez powoda jego sytuacja rodzinna nie uzasadniała uwzględnienia jego żądania. Szczególnej opieki wymaga bowiem syn M., urodzony (...), u którego zdiagnozowano wrodzone zniekształcenie stopy, wrodzone wady rozwojowe gardzieli, niedobór odporności. W związku z tym dziecko pozostaje pod opieką Poradni H. - Onkologicznej w O. oraz Poradni Immunologii Centrum (...) w W.. Powód i jego żona nie ponoszą kosztów leczenia, ale obciążają ich wydatki związane z dojazdami dziecka do poradni. Stan zdrowia małoletniego M. B. (2) wymaga również częstych wizyt lekarz laryngologa. Za każdą poradę rodzice małoletniego płacą 30 zł. Pomimo tego Sąd Rejonowy uznał, że powód jest w stanie podjąć pracę zarobkową, albowiem jego syn uczęszcza aktualnie do przedszkola.

Sąd Rejonowy podniósł także, że chociaż pozwana zawarła związek małżeński w sierpniu 2012r. powód jeszcze przez wiele miesięcy łożył na utrzymanie córki. Przekazywał jej alimenty w wyższej niż zasądzona kwocie, nie kwestionując istnienia obowiązku alimentacyjnego.

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód W. B.. Zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art.233 § 1 kpc poprzez dowolną i wybiórczą ocenę zebranego materiału dowodowego, polegającą na całkowitym pominięciu stanowiska powoda i zasad doświadczenia życiowego, jak również naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 138 kro, 133 § 3 kro oraz art. 132 kro i 130

kro w zw. z art. 27 kro. Zdaniem skarżącego naruszenie art. 138 kro polegało na pominięciu istotnej zmiany stosunków polegającej na zawarciu przez pozwaną związku małżeńskiego i urodzenie dziecka oraz pojawienie się drugiego dziecka w rodzinie powoda. Naruszenie art. 133 § 3 kro to, zdaniem skarżącego, to nieuwzględnienie realiów panujących na rynku pracy w B. oraz pominięcie faktu pozostawania na utrzymaniu powoda jeszcze dwojga małoletnich dzieci, w tym jednego chorego. Natomiast naruszeniem art. 132 kro i 130 kro w zw. z art. 27 kro jest nieuwzględnienie zasady, że to mąż pozwanej jest zobowiązany w pierwszej kolejności do jej alimentowania oraz nieuwzględnienie faktu, że nie wykorzystuje on w pełni swoich możliwości zarobkowych, które są kilkakrotnie większe od możliwości zarobkowych niewykształconego i mieszkającego w małym mieście, w którym panuje ogromne bezrobocie, powoda.

Powołując się na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie, że obowiązek alimentacyjny wobec jego córki K. wygasł. Ponadto wniósł o dopuszczenie dodatkowych dowodów w postaci dokumentów.

W uzasadnieniu apelacji podkreślił, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił różnic dzielących ojca i męża pozwanej. Jego zdaniem mąż pozwanej, który ma 28 lat i posiada wyższe wykształcenie, ma zawód bardzo pożądany na rynku pracy, mieszka w P., gdzie ofert pracy dla osób z jego wykształceniem jest dużo a możliwe zarobki wyższe od wynagrodzenia, które otrzymuje. Tymczasem powód jest bezrobotny bez prawa do zasiłku, ma wykształcenie zawodowe, a z pracy dorywczej jest w stanie uzyskać od 300 do 500 zł miesięcznie. Ponadto w B. jest duża stopa bezrobocia. Powód ma także na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci i zajmuje się młodszą córką; o ile znalazłby prace koszt opieki prawdopodobnie przewyższyłby wynagrodzenie powoda. Natomiast starszy syn, który jest chory, wymaga częstych wizyt w poradni w O. i w W.. Powód podniósł także, że korzystał do tej pory z pomocy rodziny, dzięki czemu mógł pomagać pozwanej, ale sytuacja uległa zmianie i rodzina powoda nie jest w stanie pomagać mu w takim stopniu jak dotychczas.

Ponadto powód podkreślił, że od 2008 r., kiedy ustalono dotychczasowy obowiązek alimentacyjny na pozwaną, zaszły istotne zmiany w życiu powoda jak i pozwanej. Obowiązek alimentacyjny męża pozwanej wyprzedził obowiązek alimentacyjny powoda, a mąż pozwanej nie tylko nie utracił możliwości jej alimentowania, ale poprzez ukończenie studiów zwiększył swoje możliwości zarobkowe. Zdaniem powoda Sąd Rejonowy pominął także fakt utrzymywania przez powoda nie tylko małoletniego syna, ale także 2,5 letniej córki, która wymaga opieki, jak również pominął koszty wizyt małoletniego syna powoda M. w W.. W ocenie powoda pozwana, skoro zdecydowała się na założenie rodziny, powinna cechować się większą samodzielnością w kwestii kształtowania bytu materialnego swojego i rodziny. Ponadto powód podkreślił, że do kosztów utrzymania a pozwanej nie można doliczać wydatków ponoszonych na jej dziecko, jak również że stopa życiowa pozwanej i jej rodziny jest znacząco wyższa od stopy życiowej powoda i jego rodziny. Powód zakwestionował dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę dokumentów dotyczących stanu zdrowia pozwanej, jak również założenie, że skoro matka pozwanej łoży na jej utrzymanie, tworzy te zobowiązanie po stronie powoda do partycypowania w kosztach utrzymania córki.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie, o oddalenie wniosków dowodowych z dokumentów jako spóźnionych i zasądzenie kosztów postępowania. Zdaniem pozwanej podniesione w apelacji argumenty stanowią polemikę z z ustaleniami Sadu Rejonowego i są nietrafne. Wyrok Sądu Rejonowego, w jej ocenie, jest słuszny i odpowiada prawu. Pozwana podkreśliła, że jej mąż jest świeżo po studiach, nie ma doświadczenia zawodowego i szuka lepiej płatnej pracy, ale stawiane przez pracodawców wymagania przekraczają jego obecne kwalifikacje. Podniosła, że to powód nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych, a na okoliczność swojej ciężkiej sytuacji materialnej nie przedstawił żadnych dowodów. Podkreśliła także, że Sąd trafnie uznał, że zawarcie przez nią związku małżeńskiego nie uzasadnia żądania powoda.

Na rozprawie apelacyjnej pozwana wskazała nadto, że powód sprzedał jedno mieszkanie, w drugim mieszka z rodziną, ma zamiar rozpocząć budowę domu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie w całości.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny.

Sąd Okręgowy nie podzielił jednakże oceny dokonanej przez Sąd Rejonowy, zwłaszcza w zakresie stwierdzenia, że fakt zamażpójścia pozwanej nie uzasadnia uchylecia alimentów od powoda.

Sąd Rejonowy trafnie wskazał, że obowiązek alimentacyjny małżonka wyprzedza obowiązek alimentacyjny krewnych małżonka dochodzącego alimentów. Sąd właściwie również powołał przepisy, na których w tym zakresie się oparł, słusznie podniósł, że gdy osoba zobowiązana w pierwszej kolejności do alimentacji nie jest w stanie zadośćuczynić swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami (art.132) powstaje obowiązek krewnych małżonka.

Należy jednak podkreślić, że przepis art. 133 kro przewiduje z kolei, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku(art.133§ 2 kro) Według zaś § 3 cytowanego artykułu rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Wszystkie te przesłanki muszą być w niniejszej sprawie właściwie ocenione.

Z przepisów regulujących obowiązek alimentacyjny rodziców, małżonka i krewnych wynika, że zawarcie przez dziecko małżeństwa powoduje, że w pierwszej kolejności zobowiązanym do alimentacji jest współmałżonek. Jeżeli jednak dziecko, które zawarło związek małżeński, nie jest jednak w stanie utrzymać się samodzielnie, w dalszej kolejności obowiązek alimentacyjny, i to także ten, o którym mowa w art. 133 § 1 kro (lub w § 2 tego przepisu), może obciążyć rodziców tego dziecka, jeżeli zostanie spełniona przesłanka powstania obowiązku alimentacyjnego przewidziana w art. 132 kro.

Art. 132 kro określa zasadę powstania zobowiązania alimentacyjnego krewnych w dalszej kolejności. Obowiązek alimentacyjny takiej osoby powstaje dopiero wówczas, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swojemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Przesłanki i zakres świadczeń osoby zobowiązanej w dalszej kolejności podlegać muszą ocenie z uwzględnieniem osoby tego zobowiązanego, co oznacza odmiennosć kryteriów, jakie leżą u podstaw realizacji obowiązku alimentacyjnego. Uprawniony musi bowiem wykazać istnienie niedostatku dla skuteczności roszczenia skierowanego wobec osoby zobowiązanej w dalszej kolejności, lub – jak w przypadku rodziców wobec dzieci – o ile dziecko nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie – osoba zobowiązana w pierwszej kolejności nie czyni zadość swojemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Z chwilą zawarcia przez pozwaną związku małżeńskiego powstał obowiązek wzajemnej pomocy małżonków. W ocenie Sądu Okręgowego mąż pozwanej jest w stanie zadośćuczynić swojemu obowiązkowi. W postępowaniu nie wykazano, że nie może – z przyczyn obiektywnych -tego zrobić ani tym bardziej, że pozwana pozostaje w niedostatku. Mąż pozwanej posiada wyższe wykształcenie, ma dobry zawód, pracuje, i to nim leży obowiązek utrzymania rodziny – żony i dziecka.

Powód natomiast nie powinien już być zobowiązanym do alimentacji dorosłej zameżnej córki, która ma na utrzymaniu własne dziecko, mimo że wciąż się uczy.

Pozwana jest już osobą dorosłą, która powinna ponosić konsekwencje swoich życiowych wyborów.

Bez wątplenia uwzględnić należy również sytuację samego powoda. Nadal ma na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci, w tym jedno chore. Nie można zgodzić się z oceną Sądu Rejonowego, że ta sytuacja nie uzasadnia żądania pozwu. W świetle powyższych okoliczności – założenia przez pozwaną własnej rodziny - fakt pozostawania na utrzymaniu powoda jego dwojga małoletnich dzieci również usprawiedliwia uchylene alimentów na pozwaną.

Wobec tej oceny podnoszone przez pozwaną okoliczności, że powód jest osobą zamożną, nie mogą mieć wpływu na rozstrzygnięcie. Podobnie nie znajduje uzasadnienia argument, że do czasu wniesienia pozwu powód łożył na pozwaną kwoty wyższe aniżeli ustalone wyrokiem Sadu Rejonowego Bartoszykach z dnia 18 listopada 2008 r. w sprawie III RC 230/08.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił z dniem 1 lipca 2013 r. obowiązek alimentacyjny powoda W. B. wobec pozwanej K. G. wynikający z powołanego wyżej wyroku

Z uwagi na sytuację rodzinną i materialną pozwanej na podstawie art. 102 kpc nie obciążono pozwanej kosztami procesu za instancje odwoławczą.